

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE HISTORIA DOS INSTRUMENTOS CURSO 2023-2024
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015 do 29 de outubro)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA HISTORIA DOS INSTRUMENTOS										
ESPECIALIDADE:	Interpretación				ITINERARIOS:					
CARÁCTER:	Obrigatorio				TIPO DE CLASE:			Colectiva		
DEPARTAMENTO:	Percusión				XEFE DE DPTO.:			Luis Miguel Sobrevela Romaguera		
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:					
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1
ECTS/CUAD.						3			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	Carla Figueroa Vila				carlafigueroavila@hotmail.com			Vernes 12h		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS		
DESCRITOR: Estudo da evolución histórica do instrumento propio e os afíns a este. Coñecemento das características construtivas, funcionamento acústico e posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio.		
COÑECEMENTOS PREVIOS: Estar matriculado no curso correspondente. Aqueles que están implícitos no currículo dende o inicio dos estudos superiores de música na especialidade de interpretación do itinerario de Percusión.		
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
	T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
	T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
	T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación
	T6	Realizar autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interpersonal.
	T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
	T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
	T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
	T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
COMPETENCIAS XERAIS:	X9	Coñecer as características propias do seu instrumento principal, en relación á súa construción e acústica, evolución histórica e influencias mutuas con outras disciplinas.
	X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
	X12	Acreditar un coñecemento suficiente do feito musical e a súa relación coa evolución dos valores estéticos, artísticos e culturais.
	X14	Coñecer o desenvolvemento histórico da música nas súas diferentes tradicións, desde unha perspectiva crítica que sitúe o desenvolvemento da arte

		musical nun contexto social e cultural.
	X15	Ter un amplo coñecemento das obras máis representativas da literatura histórica e analítica da música.
	X20	Coñecer a clasificación, características acústicas, históricas e antropolóxicas dos instrumentos musicais.
	X25	Coñecer e ser capaz de utilizar metodoloxías de estudo e investigación que lle capaciten para o continuo desenvolvemento e innovación da súa actividade musical ao longo da súa carreira.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI 2	Construír unha idea interpretativa coherente e propia.
	EI 4	Expresarse musicalmente co seu instrumento/voz de xeito fundamentado no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
	EI 6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
Ver a lista e descrición de competencias no DECRETO 163/2015 do 29 de outubro		

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Analizar a evolución estilística do repertorio instrumental ao longo da historia	Todas
Ampliar coñecementos sobre o repertorio e literatura para o seu instrumento.	Todas
Coñecer o funcionamento acústico do seu instrumento e afíns en función da súa construción e materiais.	Todas
Desenvolver a capacidade de procura de información e documentación, así como a capacidade crítica sobre artigos, escritos e/ou diversos medios audiovisuais.	Todas
Utilizar as TIC en beneficio do seu estudo e exposición de traballos, tanto para consulta como para elaboración de material.	Todas
Coñecer os instrumentos de percusión dos distintos períodos da historia da música dende a Antigüidade ata o S.XXI.	T1, T2, T3, T4, X9, X12, X14, X15, X20, EI2, EI4, EI6.
Comprender a función dos instrumentos de percusión dentro da música nos distintos estilos.	T1, T2, T3, T4, T8, X9, X12, X14, X15, X20, EI2, EI4, EI6.
Coñecer as características da construción dos instrumentos sinfónicos, de láminas e da batería.	T1, T2, T3, T4, T8, X9, X15, X20, EI2, EI4, EI6.
Afondar no coñecemento sobre os instrumentos de percusión por medio da investigación e exposicións escrita de conclusións.	T1, T2, T4, T8, X9, X12, X15, X25, EI2, EI4, EI6.

4. CONTIDO E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SE- SIÓNS
1.- Orixes da percusión	Instrumentos primitivos (páxinas 25 a 31)	1
2.- Os instrumentos de percusión de China e Extremo Oriente	Instrumentos (páxinas 77 a 107)	2
3.- Os instrumentos de percusión de Xapón, India e Tibet	Instrumentos (páxinas 108 a 134)	2
4.- Os instrumentos de Mesopotamia e Exipto	Instrumentos (páxinas 135 a 160)	2
5.- Os instrumentos de Grecia, Roma, Arabia e Persia	Instrumentos (páxinas 161 a 170)	1
6.- Europa medieval e renacentista I	Triángulo, pratos, castañolas, tambores de fricción, pandeireta, carillón, cítara, xilófono (páxinas 171 a 187)	1
7.- Europa medieval e renacentista II	Tambores, tamboril, caixa (páxinas 188 a 205)	1
8.- Nácaras e timbais	Instrumentos (páxinas 206 a 217).	1
9.- A orquestra clásica I	(páxinas 219 a 239)	1
10.- A orquestra clásica II	(páxinas 240 a 264)	1
11.- A orquestra romántica I	(páxinas 265 a 301)	1
12.- Técnicas da percusión contemporánea	Os timbais de orquestra, o bombo, a caixa, os pratos, o tam-tam, pandeireta, castañolas, triángulo, percusión afinada, lira, campás, xilófono, marimba e vibráfono.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias: Consistirá nunha introdución da materia cunhas consideracións acerca dela e prantexamento do traballo a desenrolar durante o cuadrimestre.	1	-	1
Clases práctico-teóricas. En cada sesión buscarase mediante a práctica a obtención de conclusións e coñecementos. En momentos puntuais a profesora fará exposicións orais.	13	-	13
Actividades de avaliación. Probas escritas de carácter breve que se farán nalgunhas sesións.	2	-	2
Estudo individual. Investigación sobre os temas propostos nas sesións. Redacción de textos, pescuda de información.	-	74	74
TOTAL HORAS (90h=3ECTS):			90

6. AVALIACIÓN PRESENCIAL			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Seguimento diario das clases presenciais.	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1,T2, T3, T4, T7, T8, T10, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6.	30%
Traballos escritos feitos durante o cuadrimestre e ao final do mesmo sobre os temas do punto 4 da guía, e probas tipo test sobre os traballos realizados.	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1, T2, T3, T4, T8, X10, X25, EI2, EI4, EI6.	70%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) Os alumnos perderán o dereito a avaliación continua con máis de catro faltas de asistencia)			
Realización de traballo de investigación de lonxitude de 4000 a 5000 palabras que afonde nun dos temas descritos no punto 4 da programación	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6.	70%
Exposición e defensa do traballo de investigación realizado.	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6.	30%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Realización de traballo de investigación de lonxitude de 4000 a 5000 palabras que afonde nun dos temas descritos no punto 4 da programación	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25, EI2, EI4, EI6.	70%
Exposición e defensa do traballo de	C1, C2, C3, C4, C5, C6.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10,	30%

investigación realizado.

X9, X10, X12, X14, X15, X20,
X25, EI2, EI4, EI6.

Observacións:

C1.- Identificar as circunstancias que podan incidir no desenrolo evolutivo da percusión e na súa función no contexto musical.

C2.- Comprender os diferentes estilos dende o Renacemento ata os nosos días e o rol que a percusión xogou neles.

C3.- Distinguir os instrumentos de percusión emprazándoos na súa época e entorno musical

C4.- Coñecer os distintos instrumentos de percusión que teñen repertorio de solista e coñecer e comprender os criterios estéticos que rexen a súa interpretación.

C5.- Facer traballos escritos sobre temas relacionados coa materia, ben estruturados e con corrección gramatical, presentación coitada e capacidade crítica e analítica, aportando datos novos e reveladores.

C6.- Mostrar unha actitude aberta e comprensiva respecto ás diferentes correntes estéticas que se manifestan na música.

Detectar plaxio (sen citar) en calquera dos traballos escritos será motivo de suspenso.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- Timpano & Percussion. J. Montagu. Yale Instruments Series. Yale University Press, 2002
- Atlas de Percusión. Manel Ramada. Rivera Ediciones 2000
- Percussion Instruments and their History, J. Blades. The Bold Strummer Ltd. 1992
- Encyclopedia of Percussion. J Beck. Ed J. Beck 1994
- Percussion . J Holland. Kahn& Averill. 1992
- Percussion. A Centazzo. Ricordi1983
- Les Régles de l'interprétation Musicale á l'Époque Baroque. J C. Veilhan. Alphonse Leduc 1977
- La música Romántica. L. Plantinga. Akal Música
- La música Clásica. P. Downss. Akal Música
- La música del s. XX. R. P. Morgan. Akal Música1991
- Conversaciones con I. Stravinsky. R Craft. Alianza Música
- Bela Bartok: Un análisis de su música. E. Lenvai. Idea Música
- Técnica de mi lenguaje musical. O. Messiaen. Trad: Daniel Bravo López. Alphonse Leduc 1993
- Writings about Music. S Reich. Universal Edition 1974
- George Crumb: Profile of a Composer. Don Gillespie. C.F. Peters,1986
- Silencio. J. Cage. Traducción: Pilar Pedraza. Árdora Ediciones, 2002
- The art of Bop Drumming. J Riley. Manhattan Music Inc. 1994
- Beyond Bop Drumming. J Riley. Manhattan Music Inc. 1997

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

C S M
CONSERVATORIO SUPERIOR
DE MÚSICA DA CORUÑA